

Biblioteka 313

©MELIKA SALIHBEG BOSNAWI
miomirisgnoze@gmail.com

Copyright
E-mail

Sarajevo, 2006

Prvo izdanje na bosanskom jeziku

NACIONALNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

CIP-Katalogizacija u publikaciji

ISBN
COBISS.BH-ID

9958-9849-3-8
14635526

I. Salihbegović, Melika
Salihbeg Bosnawi, Melika

Vidi

MELIKA SALIHBEG BOSNAWI

'ARFU'L 'IRFĀN
MIOMIRIS
G N O Z E

SARAJEVSKA OTKROVENJA
SPOZNAJA OBREDNE MOLITVE
SPOZNAJA UNIVERZUMA

SARAJEVO, 2006

*Posvećujem mojim dvjema majkama:
Ḥaḍrat Fāṭimi, bint Muḥammad,
i Nadžiji, kćeri Kamilovoj!*

آبیت شرح خود فرزندش صض ط ط غ غ ف ر ق ک ل م ن و م ی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

"S imenom Allāha, Svemilosnog, Milosnog"
"Onima koji ne vjeruju u Onostrano pripada
iskvarena parabola, a Allāhu parabola uzvišena;
pa On je Moćni, Mudri!"

Qur`ān, *An-Naml*, 16:60

"Zora je već svanula onom koji ima oči!"

Imām 'Alī Ibn Abī Ṭalibⁱ

ⁱ فد اضاء الصبح لذي عينين Citirano prema arapskom izvorniku: Amīru`l-mu`minīn 'Alī ibn Abī Ṭalib, *Nahḡu`l-Balāḡah*, Qom

"Mistika je moć svake istinske znanosti"

Albert Einsteinⁱⁱ

ⁱⁱ Peter A. Bucky with Allen G. Weakland: "The Private Albert Einstein".

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع ف ق ك ل م ن و ه ي

SARAJEVSKA OTKROVENJA - UNIVERZUM GOVORI ARAPSKI -

Bismi`llāh

Ova knjiga namirisana je - islamskom^{I/II} - gnozom. Pisana u tekijskoj samoći njegova doma, ona nadilazi osobnu volju i izbor zapisivača sarajevskih otkrovenja, koja su joj bila inicijacijom. Bude li, poslije njezina čitanja, imalo dobre volje da se "srčana gnoza (koja vidi)", *ma`rifatu`l-qalb*, prihvati kao bazna, ali i ishodišna, znanost među ostalim znanostima, onda će četverogodišnji trud oko nje, nadilazeći često ljudske snage ovog autora, itekako imati smisla.

No, ta klasična teza muslimanskih mudraca o *ma`rifatskoj* progenezi svih saznanja nipošto nije bila njezinim polazištem. (Kao, uostalom, niti ijedna druga teza). "Misteriozno" uvođenje ovog pisca u zôrove Univerzalne Obredne molitve, kao fizičke i duhovne re/Kreacije, ali i spoznaje, Svijeta, koji se iz nje - hermeneutički - ukazuje, ne traži potvrdu svoje originalnosti. Dostatno je odazvati se Piščevu pozivu na njegovo čitanje Knjige/Univerzuma, koji vam on upućuje, i svojim tekstom i svojim dijagramima koji ga prate, pa da uistinu odazvani sagleda svu izvornost njegova pothvata. I da, zajedno s njim, dekodirajući gornju sintagmu, očita srce, *qalb*, iz Metafizičkog Jezgra Bitka Univerzuma, a njegovu spoznaju, *ma`rifah* (odnosno vrhunski *irfān*), iz Transcendentalnog Jezgra Njegovoga Bića, oko koja se dva nukleusa svega:

- Samom-Sobom-Posvjedočene Egzistencije-po-Sebi, i;
- Nevidljive Utrobe Esencije/Egzistentu-po-Sebi; porađa "srčana znanost", kadra ponuditi zajedničku, opću,

Nota bene:

Prvi broj označavat će uvijek broj datog komentara, ili bilješke, a drugi, obojeni, broj stranice na kojoj se nalaze.

Gdje god u ovoj knjizi bude spominjan ^I*Islām*, a bit će toga uistinu mnogo, molim čitatelja da ima na umu slijedeću njegovu definiciju: ^{II}

"Islām je pokornost, a pokornost je uvjerenost, a uvjerenost je potvrđivanje, a potvrđivanje je priznavanje, a priznavanje je prakticiranje, a prakticiranje je čin. Vjernik prima svoju religiju od svoga Gospodara. Uistinu, vjernikova vjera prepoznaje se u njegovu djelu, a nevjerovanje nevjernika prepoznaje se u njegovu poricanju..."

Kazivanje, Posljednjeg, Dvanaestog Imāma Muḥammadove (s) Kuće, `Alī ibn Abī Ṭāliba (‘a). Navod uzet iz najboljeg suvremenog komentara Qur`āna: *Al-Mīzān, An Exegesis of the Qur`ān, by `Alāmah as-Sayyid Muḥammad Husayn at-Ṭabātabā`ī, volume 5, page. 188, WOFIS, Tehran, Iran.*

لبیت شرح حج در فرزندش صض ط ط غ غ ف ق ک ل م ن و رم ی

²
III Gnoza (grč. γνῶσις), termin je koji znači spoznaju najvišega stupnja. Sustavno prakticirana kroz povijest različitih kultura, uvijek od strane najpobožnijih, gnoza, odnosno gnostici, bili su, međutim, i sustavno proganjanani. Najčešće od strane tzv. literalista, doslovnih tumača tekstova Svetih knjiga, mada su upravo one odvajkada bile njezinim, tj. njihovim neiscpnim vrelom.

Internet-era emancipirat će, na žalost, samo termin, ispunivši ga sadržajima, koji sa istinskom spoznajom uistinu nemaju ništa zajedničko.

³
III U nastavku teksta ove knjige bit će korištena znanstvena transkripcija arapskih termina, osobnih imena, i toponima, iz razlogâ koje objašnjavamo na samom kraju ovog predgovora.

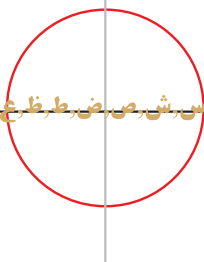
paradigmu svim ostalim naukama. I eto sasma osobnog polazišta, i sasma osobnog ishodišta ove knjige, koja, priznajem, već težinom svoga uvoda riskira da obeshrabri putnika kroz nju. No nisu li uvijek samo strpljivi nagrađivani!

Da je *'irfān* gnoza koju prati vizija gnostičkog iskustva, neupućen čitatelj naučit će detaljnije iz teksta koji slijedi. No isti je obavezan imati stalno na umu da današnja poimanja gnoze, rasuta po Internetu često u najgrotesknijim varijacijama, nemaju ništa zajedničko s onim što izvorni grčki termin *gnosis*^{2/III} označava kao spoznaju najvišega reda. Valja odmah dodat, da ovakvo saznanje ima svoj specifičan način izlaganja, svoj vlastiti diskurs, koji nužno prati singularnost osobnog iskustva autora. Jer, tamo gdje ne pomaže nikakva vrsta učenja niti sazajnog pregnuća, tamo je na djelu neposredno - egzistencijalno - kušanje Tajne, čija vela Svjetla padaju samo pred uistinu žednima.

Izlijevajući se, bez prestanka, iz Sebe kao iz Svog vlastita, nepresušnog, vrela, Egzistencija-ka-Takva ostaje biti jedinom stvarnom Misterijom, na koju je, vjerujem, aludirao i glasoviti Einstein. Budući da tom Bítku, u bilo kom vremenu, jedino i pripada svitanje, zora, kao i radikali vida, moj će čitatelj razumjeti zašto u uvodu ovoj knjizi citiram najvećeg gnostika svih vremena, Imām 'Alia ('a), dok će navođenje Muḥammadom (s) prenesenog i utjelovljenog. Qur`āna shvatiti samo onaj dobronamjerni čitatelj, koji svoj prtljag, na ovom putu, očisti od svih predrasuda.

Jer, u eri političkog ludila, koje je epidemijski zahvatilo ovu planetu Čovjeka, reći da Univerzum govori arapski, i staviti to za podnaslov Predgovora knjizi u kojoj će se, uz to, Bliski istok, Arabija, Hidžaz^{3/III}, Mekka, Medina, pojavljivati kao kozmički toponimi, čini se činom nečuvene ludosti. No kunem se čašću, aktualno ludilo ove prelijepe planete nema ništa zajedničko s poet-

لبت شج ح ر ذ ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف رق ك دل م ن و م د

skom mahnitošću Atoma/Univerzuma, mevlevijski ples čijih hemisfera Života i Smrti oko jedne jedine osi - Božijega *Jestva* i *Jastva* - jamči zajedništvo koje ničija histerija ne može dokinuti.

Egzistencijalno/Egzistentno/Esencijalno "Jedno i Cijelo", Koje, stvarajući, misli i prakticira *Sâmo-Sebekao-Takvo*, obujmljuje, Svojom ljubavlju, sve, pa i politološki predmet saznanja. Aktore kojeg djelanja, ista strast *Deo-gravitacije*^{4/IV}, čak i kad oni toga uopće nisu svjesni, vraća nazad u zajednički, beskrajno emanirajući, izvor svjetlosnog Postajanja. Čiju su prelijepu tajnu, na hercegovačkom vrelu Bune, u Blagaju, razumijevali, možda, samo negdašnji stanari njegova derviškog samostana. Gledajući, u obilju vode podno njega, kako se ono izljuje, s nečuvenom snagom, količinom, i ljepotom.^{5/VII}

Ali nema laskog puta u - kristalnu - geometriju Supstance, u kojoj počivaju naši savršeni genetski kôdovi! Sjetimo se dijaloga između Učenjaka i Silnika, okupljenih oko istog crteža u prašini, iz koje, i u koju se vraća, sva naša umišljena veličina. Da je Zemlja Metafizičko Egzistencijalno Jezgro (Stvorenog) Svijeta, a čovjek Transcedentalno Egzistentno Jezgro njegova humanizma, može se nekom učiniti tek kao poetska tlapnja. Nalik vjerovanju onih tobož "siromašnih duhom" u Onostrano, i u edenski život poslije smrti. Ali nije tlapnja! Niti su "siromašni" uopće siromašni!

Uspješno teleportiranje atoma, najprije s jedne na drugu stranu laba, a kasnije sa jedne na drugu stranu Države, tako nalik Božijem "teleportiranju" nas na Onaj svijet, poslije smrti, u kojem će nas, u nekom drugom vremenu, On opet uskrsnuti u (Vječni) Život, samo je jedan od bezbrojnih "teoloških" opita kvantne /meta/fizike, odnosno mehanike, koji govore u prilog gornje vjere, no informacija o kojim eksperimentima novo/teologije teško da stiže do ušiju "modernih" ljudi, zaglušenih bukom raznih vrsta "reality show-a". Možda je upravo zbog

Deo-gravitacija kovanica je ovog autora, ⁴IV zapravo sintagma latinskih termina *deus*, Bog, i novolatinskog *gravitatio*, a sa značenjem: (gravitacijska) težnja (svoga stvorenog) prema Bogu.

⁵IV
Pri samom kraju rada na ovom rukopisu, upozorena sam na knjigu "Poruke vode", japanskog alternativnog znanstvenika Masaru Emoto-a, o kojem sam se onda detaljnije informirala na internetu (vidjeti linkove dolje, kao i knjigu: Masaru Emoto, "Poruke skrivene u vodi", V.B.Z. Zagreb, 2005). Fascinantni nalazi ovog entuzijaste nude fotografije najdivnijih vezenih heksagramskih i drugih kristala Vodenog počela Stvaranja (tako nalik, vidjet ćemo, našoj dnevnoj molitvi), ali i njegova najgora izopačenja:

<http://www.masaru-emoto.net/english/entop.html>
http://64.233.183.104/search?q=cache:yFgsG7tjFtcJ:www.life-enthusiast.com/twilight/research_emoto.htm+masaru+emoto&hl=en

Ovim Emotovim otkrićima prethodilo je, sad već klasično, zapažanje u homeopatiji: da voda, koja je sastojak homeopatskog lijeka, uspijeva sačuvati medicinski djelotvornu informaciju, čak i kad,

pri određenim potencijama, ljekovita supstanca (bar prividno) sasma iščezne.

Glede internet linkova u ovoj studiji, molim čitatelja da ima na umu, da su oni unošeni u posljednjoj fazi rada na rukopisu. To zato što je sav prethodni mukotrpan posao oko njihova pažljiva odabira nestao zajedno sa definitivnim padom sistema jednog od tri računara, u koje je on bio ukucavan. I na kojem je autor ovog rukopisa radio u prvim godinama studiranja po raznim "fakultetima", rasutim diljem univerzalnog elektronskog "sveučilišta", u koje će se putovanje sferama znanja svaki čitatelj uključivat, preko ponuđenih veza, u skladu sa vlastitim sposobnostima, i ambicijom.

6

V O "Superstring Theory" vidjeti: http://en.wikipedia.org/wiki/Superstring_theory

7

V Louis Borges, *Alif*.

لبت شرح ج د ف ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ي

navade šutnje ovog pisca usred te cike i vriske, Bog odlučio zadužiti ga pisanjem ovakve jedne knjige. Podarivši mu, najprije, kao njezino (atomsko) jezgro, Sarajevska skidanja svjetlosnih velâ Nevidljivog, nakon što ga je, još mnogo ranije, darovao raz/umom, pjesništvom, i strašću za pregnućem. A sve to zato, da bi i ovaj skromni rob pokušao uvezati njome, oko istog Suštavstva, u rasutoj svijesti čovjeka današnjice, ono što je Bog izvorno stvorio zajedno. Da bi ga pozvao vidjeti Univerzum kao prelijepi, teofanijski, hologram, i kao, čarobni, bogojavljenjski, holograf; kojemu nema ravna.

Sve ono što vidimo, ili što u sebi, skrito, nosimo, to možemo i pr/o/čitati, i to na arapskom jeziku. Istom, dakle, onom jeziku na kojem je poslana i posljednja Božanska Knjiga Čovječanstvu, tačnije, svim svjetovima: Qur`ān. Arapski, i pismom, i gramatikom, i semantičkom raskošnošću svoga vokabulara, pokazuje se, na stranicama koje slijede, kao istinski jezik Kreacije, čija univerzalnost, kao i nukleuski značaj njegove arapske domaje, ide naporedo sa *'irfānom*. Vrhunskom spoznajom, koja osigurava (nevidljivu) bazu, ali i sintezu, specifičnim jezicima: filozofije i matematike, geometrije i atomske fizike, lingvistike i "mistike", kvantne mehanike i poezije, biologije i genetike, psihologije i povijesti...

Dvadeset i osam slova arapskog alfabeta podržavaju najnoviju znanstvenu "Teoriju Super-strune"^{6/V}. Prema kojoj čestice Supstance uopće i ne postoje kao takve, već, umjesto njih, postoje samo slični, njihajući, uzlovi Energije, ekvivalentni matematičkoj liniji, dok su opservirani kvarkovi, fotoni, elektroni, itd. samo različite oscilacije tih energetskih uzlova. Što, prevedeno na jezik naše gnoze, znači: da postoji samo jedno jedino slovo (identično formi našeg uspravljenog tijela) - *alif* - (sjetite se Borhesove^{7/V} fascinacije njim!), koje njegov misteriozni raznositelj - *hamzah*, foton Božanske Svjetlosti, podstrekač svakog kretanja/vokala - preobražava u daljnjih

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ي

dvadeset i sedam slova arapske abecede, *hurūfu l-hiġā`*. Iz čijih, onda, jezičkih (i kemijskih) spojeva; iz kojih dvadeset i osam slovâ (atomske i sub-atomske čestice), koji i sami posjeduju brojčanu vrijednost i oblik, čitamo, i gledamo, esencijalne forme, ili svete geometrije, svega stvorenog.

Dijagrami tih svetih esencijalnih formi, kao filozofsko-gnostičke, ili *hikmatsko-`irfanske*^{8/VI}, vizije vašeg autora, tu su da pokažu kako iz kristalnih struktura Svojih Imena; iz atomâ/ molekulâ/jedinjenjâ/sustavâ; iz namaske geometrije arapskih slova/riječi/rečenica/tekstova; iz njihovih aritmetičkih, odnosno gnostičkih, veličina i oblika, Božanski Autor/Arhitekta stvara Svijet. Dajući, tako Samo-obznanjen Svojim "Lijepim Imenima", Sferi *noumenon-a*^{9/VI}, Svom Najsavršenijem stvorenju - Čovjeku/Ljudskom biću - svakodnevnu obavezu, i šansu, da, klanjajući, u Univerzalnom Hramu, i sam re/producira Božansko Stvaranje. Da, slijedeći Božiju Knjigu/ Qur`ān, re/kreira Qur`ān/Univerzum; najveći semiotički sustav ikad, čije dekodiranje traži njegov angažman bez ostatka. Uključujući i onaj politički, ma koliko ova misao, u pragmatičnim demokracijama današnjice, zvučala demokratski heretično.

U svijetu u kojem se lista dželatâ ozbiljno natječe sa listom žrtvi, može odjeknuti kao hereza saznanje, popraćeno dijagramskim prikazima, da Božanski i Ljudski princip, kao Metafizičko i Fizičko Počelo Stvaranja, ravnopravno učestvuju u Bitku (Stvorenog) Univerzuma, i bitku njegova Univerzalnog Stanovnika. A Raz/Um, ugrađen u krvavu grudvu^{10/VII} iz koje se povijesno formira Ljudsko biće, da je onaj Božanski dar njegovu biću, koji ga, izborom pokoravanja Kreativnoj Božanskoj Volji, i razlikuje od sotone i životinje. Stvorenjâ pohranjenih, rukom Samoga Tvorca, u istu njegovu esencijalnu formu, no kršenje Božanske zabrane potčinjavanja kojima čini da njegova čovječnost uistinu bude na gubitku.

O *hikmah*, arapskom terminu za mudrost, ⁸VI koji bi odgovarao grčkom *sofos*, ili filozofia (grč. φιλοσοφία), kao i o *`irfan-u*, koji bi bio najbliži terminu *gnosis*, opširno govorimo u raspravi koja slijedi.

Filozofski termin *noumenon* (grčki, νοούμενον), klasično je korišten u svezi s Inteligibilnim svijetom, dostupnim, samo mišljenju, razumijevanju, shvaćanju. U noviju povijest ljudske misli uveo ga je njemački filozof Immanuel Kant. O njegovoj starijoj genezi nemamo vremena ovdje šire raspravljati. U svakom slučaju, u ovoj će studiji, on biti mnogo spominjan u svezi s Allāhovim "Lijepim Imenima", počesto kao njihov sinonim. ⁹VI

U skladu sa našom gnozom, Božija Imena, ili Sfera *noumenon-a*, nisu nipošto samo mišljena, poput Platonovih ideja, ili Kantovih stvari-po-sebi. Boraveći zajedno s Mišljenjem s onu stranu Pojavnog, Fenomenalnog, svijeta, ona, štaviše, podaruju svetu geometriju, ili esencijalnu formu, ne samo Mišljenju, već i njegovu organu, Raz/Umu, kao i entitetima proizvedenim njim.

Tu će geometriju duhovnih stvari zorno

otkriti tek kvantna mehanika, i eto razloga više za naše ushićenje ovom suvremenom znanošću, koja se sve više pokazuje kao metafizika modernog doba.

¹⁰

VII Pod krvavom grudvom misli se ovdje na zigot, zametak, ugrušak, o kojem govori embriologija.

¹¹

VII Imena Božijih Poslanika i Imāma, kao i Knjigâ po njima poslanim, bit će u ovoj raspravi navođena u njihovu arapskom, tj. qur`anskom, obliku, i znanstvenoj transkripciji. Za njihovo uporedno razumijevanje uputno je koristiti bilo koji priručnik komparativnih religija.

Autor, biši vjernikom, prakticirat će, također, pri svakom spomenu nekog od svetih ljudi, to jest Božijih Poslanika, Vjerovjesnika, i Imāma njihovih kuća, izraze štovanja, koji su uobičajeni u islamskoj tradiciji.

ابيت شرح حج دفرزيس ش ص ط ط ط غ غ ف ق ك ل م ن و رم ي

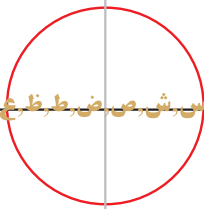

Jer, upravo je ljudskom raz/umu, nastanjenom u istoj svetoj geometriji, prepuštena sloboda izbora da upali, ili ne, svjetla Univerzalne religije, koja uskrsava u izvornoj etičnosti mračne, grnčarske, supstance, iz koje je Bog oblikovao Univerzalnog ljudskog pretka. Dajući mu, s njom, veličanstvenu mogućnost svakovrsne artikulacije: govorne, slovne, likovne, tonske... Izvorno, uzvišene i lijepe, baš kao što je to i Nebo, čijoj se krasoti, u sivilu svoda "Lošeg apsoluta" jednog obezdušenog, instrumentaliziranog, Racia današnjice, skoro zameo svaki trag.

A zatim: pobunjenički može zazvučati i ideja, prućena slikom-dijagramom, da je svaki čovjek pentagramska Mikro-paradigma Makro-Univerzuma. U formi koje su nebeske, petokrake, zvijezde pohranjeni svi Božiji Poslanici (i Imāmi): od Ādama (i Šīta), preko Nūḥa..., do Ibrāhīma, Mūsā-a, 'Īsā-a, i Muḥammada (zajedno s 'Aliem), neka im je svima mir! Kao što su u isti oblik povijesno pohranjivane, njima donošene, Objave, Knjige^{11/VII} i Hramovi, bivši nerazdvojni dijelovi jednog te istog Stolca Božanskog Znanja, Moći, i Vlasti. E da bi, u veličanstvenoj *aḥmadovskoj* završnici *Muḥammadova* uzaćašća Bogu u Njegovu najveću blizinu, Univerzum poprimio najsavršeniji, eshatološki, oblik kubne Teofanije: nebeske *Ka` bah*, koja sa sferičnom Božanskom parabolom jedina dijeli isti centar i tetive.

Ta će dijamantna forma, kao vrhunska misao i praksa Jednog i Jednosti/Cijelog/Jedinstva, ostati dnevnim ljudskim zaduženjem u obliku *muḥammadovsko-aḥmadovski* kompletirane ritualne molitve svih Božijih Poslanika. Ona će, do Kraja Vremena, biti našom svakodneвно-humanizirajućom opcijom, i eto zajedništva dijelova Cjeline, koju se ne može isparčati, a da se time ne riskira istinska, duhovna, bijeda, i sveopće, fizičko, rasulo.

Kubno-sferična gradnja i spoznaja Ljudskog bivstvovanja učinila je da se, dekodiranjem Univerzalnog jezika kojim je napisana "knjiga", dekodira "Knjiga"; Mikro-Univerzumom da se očita Makro-Univerzum, od

kojih oba govore arapski. To će reći, koja oba svijeta imaju za svoju bazu i sintezu isti jezik, upravo na način na koji *Muḥammad-Aḥmad* i *Qur`ān*, bazno, i sintetički, dovršavaju stvaralački zadatak - viđenja Sebe u Stvorenom - kojeg je Bog postavio Samome Sebi još u Pra/Vječnosti.

Opismenivši Univerzalnim arapskim pismom, gramatikom, i jezikom u cjelini, Svog posljednjeg, "nepismenog"^{12/VIII}, Poslanika, Muḥammada (š), Bog je dao mogućnost Univerzalne spoznaje. Koja, na listovima ove knjige, pokazuje, da različite znanosti, mada koristeći se različitim terminima, u suštini izražavaju jedno te isto. Da, primjerice, o sasma istom govore:

- Filozofski Bítak-ka-Takav, i matematički prečnik/dijametar, te geografski i astronomski ekvator;
- Metafizički Bítak-po-Sebi filozofije, i atomsko jezgro fizike;
- Fizički Bítak-za-Druge, i atomska ljuska;
- Metafizičko i Fizičko, Osvjedočeno i Osvjedočujuće, Počelo Stvaranja, i 2R-a u geometriji, sjeverna i južna polutka Meridijana, ili nebeska longituda i latituda, u geografiji i astro-fizici;
- Filozofska Transcedentna Bít/Bíce-ka-Takvo, i os^{13/VIII} svake vrtnje;
- Transcendentalno Bíce-po-Sebi, i Iskon čovjeka;
- Inteligibilno Bíce-za-Druge, Racio, i životne orbite;
- Univerzalni "On", i centar Kruga, *Angular momentum*-ka-Takav^{14/VIII};
- Univerzalna križna paradigma Bítka-Bíti/Bíća filozofije i gnoze, i prostor-vrijeme paradigma kvantne fizike, odnosno mehanike...

Zato, u knjizi koja je pred vama, njen zapisivač nipošto nije mogao biti samo pjesnikom (koliko god, možda, filozofijsko pjesništvo bilo njegovom osnovnom

¹²
VIII

Muḥammadova (š) tzv. nepismenost mnogo je zloupotrebjavana u povijesti. Kasnije, u ovoj knjizi, ustvrdit ćemo, sasama egzaktnim putem, da tu, zapravo, nije riječ o uobičajenom značenju tog pridjeva, koji podrazumijeva ljudsko nepoznavanje vještine pisanja (i čitanja), već da je riječ o univerzalnoj opismenjenosti. Onoj, dakle, koja je Božanskog porijekla.

¹³
VIII

Axis mundi, Osovina Svijeta bit će stalnim predmetom ove knjige, pod kojim god imenom govorili o njoj.

¹⁴
VIII

O *Angular* i *Linear momentum*-u govorit ćemo na više mjesta u ovoj knjizi, no zasad samo toliko: da se on definira kao Primarna supstanca (dok su masa i energija njegov učinak). Vidjeti: *A Dictionary of Science, Oxford University Press, Fourth edition, 1999, page 42, 519.*

ابرت شرح حج در ذریعہ شمس طریح غرق کد من ویدی

vokacijom). Jer, njega je gnoza Univerzalne (islamske) molitve, koja je i njenom osnovnom temom, sabrala: u primarnoj naravi i urođenom Bogoštovlju; u esencijalnom vjerovanju i Božanski poklonjenom esencijalnom znanju; u smjernoj molitvi i razumu; u mudrosti i etici...; i, na kraju, u vrhunskoj spoznaji, 'irfānu, čiju fontanu, sa Istinitom zbiljom, vezuju svjetlosne ekliptike njegova života, koji se, evo, napokon, primiče svome zapadu. Spoznaja *ahmadovskog* zagrljaja, objedinjujući ono Božansko i ono Ljudsko u svemu što ima duh, pa i u njemu samom, jedini je izvor nade u "najbolji povratak"!

Vrhunsko saznanje isto je što i vrhunsko bivanje. Otud i stil izlaganja ovakve jedne knjige, koji ne može biti ni samo pjesničko-metaforički, ni kategorijalno-filozofijski, još manje programatsko-znanstveni... Općutnji, i artikuliranju, vlastite spoznaje Postajanja kao neprestane emanacije Božanskoga svjetla, i žubora, ne pomaže ni prosta logi/sti/ka Jezika, koji uvijek računa sa svojom imanentnom komunikativnošću. 'Irfansko izlaganje, tekući naporedo sa 'irfanskim iskustvom pojedinca, uvijek je, i nužno, naprasito prekidanje spoznajnog toka. Ali i njegovo dovođenje do riječi, pa otud ne čudi Poslaničko izviješće koje kaže da je - namet na znanje njegovo širenje. Čime "odsutni" bivaju pozvani, i u kojem činu ovaj autor vidi dobročinstvo *non plus ultra*.

Na kraju, i sam zbunjen onim što doživljava kao nezaslužan dar, pisac ove poslanice predlaže svom revnosnom čitatelju da je svakako pročita (bar) dva puta. I to tako što će prvi put čitati samo glavni tekst, a drugi put tekst i komentar naporedo. Potom, od istog strpljiva su/očitača dviju Knjigâ, ovaj zapisivač traži oprost zbog dodatnih teškoća koje proizvodi neizbježna uporaba stručne transkripcije^{15/IX} arapskih slova.

Naime, bosansko ili drugo dekodiranje Knjige/Univerzuma/Qur`āna pretpostavlja, u idealnoj situaciji, poznavanje arapskog pisma (na kojem je ovaj i kemijski sazdan). U odsustvu tog poznavanja, svaka

¹⁵
IX Postoji, u nas, ali i uopće u svijetu, ogromna pomutnja oko transkripcije i transliteracije arapskih tekstova. Čini nam se, zato, da u ovakvoj jednoj raspravi, nipošto nije na odmet potsjetiti

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ي

uprošćena transliteracija iz arapskog u bosansko-latinično pismo oduzima one fineše oblikâ i zvukova, koje, ako propuštene, nedopustivo miješaju:

- *ism*, ime, i *itm*, grijeh, zločin;
- *qalb*, srce, srjedu, centar, i *kalb*, psa;
- *halaka*, nestati, iščeznuti, umrijeti, biti poništen, zbrisan, i *halaqa*, o/brijati, kružiti u zraku, letjeti, praviti krugove, te *halaqa*, stvarati, činiti, začinjati, formirati, oblikovati;
- *qul*, reci! i *kul*, jedi!;
- *Ādam-a*, čovjeka, i *adam*, kožu, te *'adam*, Ništa/vilo...

da i ne spominjem ono što će pažljiv čitatelj uočiti čitajući ovu knjigu. To jest, da, na primjer, slovo *k(āf)* pripada sasma drugom nivou/padežu Egzistencije-kao-Takve, od slova *q(āf)*, te da se, zato, nužno, riječi/jedinjenja, čijih su oni jedan od korijena, drukčije dekodiraju.

Transkripcija koja slijedi nema, dakle, drugu namjeru doli pružiti čitateljima mogućnost jednako tačnog očitavanja Knjige, kakvo osigurava i poznavanje arapskog skripta, koje, tako, nije više uvjetom bez kojeg se ne može.

Na primjer, transkribiramo li riječi:

- آدم, *Ādam*, čovjek;
- آدم, *adam*, koža, površina;
- عدم, *'adam*, Ništavilo, Ne/bíće;

onako kako je to uobičajeno u Bosni, dobivamo:

- *adem*;
- *adem*;
- *adem*,

u kom slučaju se čini da je u pitanju jedna te ista imenica, sa više značenja. Da su ovdje na djelu sasma različiti korijeni, riječi, molekule, jedinjenja, neupućenom nije ni na kraj pameti. I, napokon, moram naglasiti još i ovo: da ispuštanje znakova za duljinu nekog vokala također dovo-

se značenja samih tih latinskih termina.

Naime, transliteracija znači prijepis jednog teksta, napisanog slovima jedne pismenosti, u slova druge pismenosti. Tako, na primjer, u slučaju arapskog teksta, to znači prijenos njegova arapskog pisma u, primjerice, latinično.

Trankripcija, međutim, termin je šireg značenja, koji upućuje na slijedeće:

- u linvistici, to je naučni prijenos jednog (ovdje arapskog) teksta na takav način da se maksimalno reproduciraju fineše u njegovu izgovoru;
- u muzici, taj se termin upotrebljava za prijenos, ili prijevod, jednog muzičkog djela, napisanog za određeno glazbalo, ili glas, u drugi;
- u oblasti medija, pod transkripcijom se podrazumijeva prijenos, na primjer, jedne, magnetofonski zabilježene emisije na otvorenom, u studijsku radijsku formu, itd.

Primjeri navedeni prema priručniku: [Bratoljub Klaić, Rječnik stranih riječi.](#)

Na kraju, upitajmo, sasma kratko, no odlučno: šta to, onda, engleska, ili francuska transliteracija rade u bosanskim prijevodima arapskih tekstova?!

أبجدت شرح ج خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ي

¹⁶
^{XI} ZDMG (čita se CDMG) sustav znanstvene transkripcije arapskog pisma (naziv dat po časopisu Njemačkog orijentalističkog društva, u kojem je objavljen: "Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft"), naučila sam još davne 1982, u toku pohađanja predavanja vrsnog arabiste, i poštovanog profesora, dr. Srđana Jankovića, na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Primajući od manje upućenih čitatelja prigovore zbog transkripcijom otežanog čitanja nekih mojih ranijih tekstova, ja sam ne jednom davala upravo gornje primjere spoznajne zabune do koje njeno nepoštivanje može dovesti. Ali sam i ne jednom bila osupnuta besmisлом što ga proizvodi engleska transliteracija arapskog (ili nekog drugog) pisma, pri prijevodima datih tekstova na bosanski. Očigledno je da nije riječ o odsustvu naučne ponude (iz koje se ZDMG sistem čini najdragocjenijim za naš jezički milje), već o nečem sasama ličnom.

di do pogrešnih dešifriranja, koja onom željnom "prisuća" nipošto ne pomažu. Primjeri:

- *Ādam*, čovjek, i;
- *adam*, koža;

ponovno su dobra ilustracija, kao i opravdanje zašto blagonaklona čitatelja ove risāle dodatno teretimo učenjem, u njoj primjenjene, transkripcije, koja slijedi u formi naputka za čitanje.

TRANSKRIPCIJA ARAPSKIH SAMOGLASNIKA I SUGLASNIKA PO ZDMG^{16/XI} SUTAVU

SAMOGLASNICI/VOKALI:

KRATKI/TRANSKRIPCIJA - DUGI/TRANSKRIPCIJA

اَ	<i>a</i>	آ	<i>ā</i>
اُ	<i>u</i>	أُو	<i>ū</i>
اِ	<i>i</i>	إِي	<i>ī</i>

DIFTONZI:

<u>ARAPSKI</u>	<u>TRANSKRIPCIJA</u>
أَوْ	<i>aw</i>
أَيَّ	<i>ay</i>

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ي

SUGLASNICI/KONZONANTI

17/XII

I. SLOVO II. IME SLOVA III. TRANSKRIPCIJA

ا	<i>alif</i>	`, `a, `i, `u
ب	<i>bā`</i>	<i>b</i>
ت	<i>tā`</i>	<i>t</i>
ث	<i>ṭā`</i>	<i>ṭ</i>
ج	<i>ǧīm</i>	<i>ǧ</i>
ح	<i>ḥā`</i>	<i>ḥ</i>
خ	<i>ḫā`</i>	<i>ḫ</i>
د	<i>dāl</i>	<i>d</i>
ذ	<i>ḏāl</i>	<i>ḏ</i>
ر	<i>rā`</i>	<i>r</i>
ز	<i>zā</i>	<i>z</i>
س	<i>sīn</i>	<i>s</i>
ش	<i>šīn</i>	<i>š</i>
ص	<i>ṣād</i>	<i>ṣ</i>
ض	<i>ḏād</i>	<i>ḏ</i>
ط	<i>ṭā`</i>	<i>ṭ</i>
ظ	<i>ẓā`</i>	<i>ẓ</i>
ع	<i>‘ayn</i>	`, `a, `i, `u
غ	<i>ǧayn</i>	<i>ǧ</i>
ف	<i>fā`</i>	<i>f</i>
ق	<i>qāf</i>	<i>q</i>
ك	<i>kāf</i>	<i>k</i>
ل	<i>lām</i>	<i>l</i>
م	<i>mīm</i>	<i>m</i>
ن	<i>nūn</i>	<i>n</i>
و	<i>wāw</i>	<i>w</i>
ه	<i>ḥā`</i>	<i>ḥ</i>
ي	<i>yā`</i>	<i>y</i>

17
XII

Imenovanje slovâ u arapskom, praksa je koja ima duboke stvaralačke razloge, i visoke spoznajne, gnostičke, učinke. O tome će biti mnogo riječi kasnije u ovoj raspravi. Posebno o činjenici da arapsko slovo, već svojim imenom, ukazuje na posjedovanje vlastite kristalne geometrije, kakvu posjeduje i čestica, atom, molekula, ukratko, kemijski elementi iz kojih je sazdan Svijet.

Arapsko slovo, zatim, ima i vlastitu brojčanu vrijednost, koja mu osigurava mjesto u Božanskoj Tabeli elemenata. Njih 28, od kojih prvih 10 nose veličine prirodnih brojeva, a ostalih 18 decimalne, te gnostičke veličine stotica i jedne tisuće, otvarajući, tako, mogućnost beskonačnih varijacija.

